

7/24152

Sayı : 64272063-610-1954
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-24152)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 07.06.2013 tarih ve 43452547-120-07-127539 sayılı yazısı.

Batman Milletvekili Sayın Ayla Akat ATA'nın tarafıma tevcih ettiği 7/24152 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**BATMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLAK AKAT ATA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/24152)**

Soru 1:

1954 yılından beri yürürlükte olan 6326 sayılı Petrol Kanunu'nda değişiklik yapmak üzere 21 Aralık 2012 tarihinde TBMM'ye sunulan Türk Petrol Kanunu Tasarısı TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda görüşülerek kabul edilmiştir. Tasan, kısa bir süre içerisinde Meclis Genel Kurulu'nun gündemine gelecektir.

Sivil Toplum Örgütleri tarafından yapılan açıklamalara göre mevcut kanunda kamu kuruluşu TPAO lehine düzenlenmiş olan; bir şirketin sahip olabileceği arama ruhsat sayısındaki kısıtlamalar kaldırılırken, tek bir şirketin tekel oluşturabilecek şekilde tüm ülke kara ve deniz alanlarında hak sahibi olması riski doğmuştur.

Yeni tasarı özel sektörün işlettiği sahaların, 40 yıllık işletmeli süre bitiminin ardından, TPAO'ya doğrudan devri konusunda da değişiklik yapılmasını içermektedir. Buna göre; özel sektörün 40 yıllık işletmeli süre bitiminin ardından TPAO'ya doğrudan devrettiği sahalar, "müzayede" yoluyla satılacaktır. Yani Tasarı'nın geçmesi durumunda Devlet onbinlerce varil petrolden ve bu petrolden elde edilecek gelirden olacaktır. Bu bağlamda;

- Yeni tasarı Meclis Genel Kurulu'ndan geçmesi sonucu TPAO'nun devlet adına sürdürdüğü faaliyet ve ayrıcalıklardan hangileri ortadan kaldırılacaktır? Kaldırılacak olan ayrıcalıklar sonucu önümüzdeki dönemde özel sektöre geçecek olan petrol sahası sayısı kaçtır? 2012 yılında bu sahalardan kaç varil petrol elde edilmiştir?

Cevap 1:

Eski Petrol Kanununda Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) bir bölgede en fazla 12 adet, Türkiye genelinde ise 180 adet ruhsat alabiliyorken yeni Petrol Kanununa göre mevcut ruhsatlarına ilave olarak ürettiği proje sayısı kadar yeni ruhsat alabilecektir. Yeni Kanun, TPAO'ya istediği sayıda ruhsat alabilme imkanı getirmektedir.

Ayrıca, Eski Kanuna göre süresi biten ruhsata, sürenin bitiminden itibaren 1 yıl geçmeden başvurulamadığı için çoğu ruhsatlardaki yatırımlar keşifle sonuçlandırılmadığından söz konusu ruhsatlar başka şirketlere geçebiliyordu. Yapılan düzenleme ile süresi biten ruhsata istediği takdirde yeniden başvurulabilecek ve ruhsattaki yatırımlar kesintiye uğramadan sürdürebilecektir. TPAO Yeni Petrol Kanunu ile güçsüzleştirilmemiş aksine, ülkemizdeki petrol ve doğal gaz üretim sahalarının % 80'inin sahibi olan Milli şirketimiz TPAO'nun varlıkları, korunarak güçlendirilmiştir.

Türk Petrol Kanununun 8 inci maddesinin 4 üncü bendinde; "İşletme hakkı süresi sona eren sahalar, işletme ruhsatı verilmek üzere, Bakan onayıyla müzayedeye çıkarılabilir. Ancak müzayedeye çıkılmadan önce Bakanlık bu sahayı işletme ruhsatı konusu olarak isteyip istemediğini süre tayini suretiyle yazacağı bir yazı ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığından sorar. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının talebi hâlinde saha müzayedeye çıkarılmaz..." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

**BATMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN AYLAK AKAT ATA'NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/24152)**

Soru 2:

Düzenlenen yeni tasarıda üretilen petrol ve doğalgazın bir kısmının ülke gereksinimine ayrılmasını zorunlu kılan herhangi bir kıstas bulunmakta mıdır?

Cevap 2:

Bu konuda Kanun'un 22 inci maddesinin 12 inci fıkrasında gerekli düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme doğrultusunda, 1 Ocak 1980'den önce keşfedilen sahalardaki üretilen petrol ve doğal gazın karalarda % 35'i denizlerde ise % 45'i ihraç edilebilecektir. 1 Ocak 1980'den sonra keşfedilen sahalardaki üretimin tamamı ise ülkemiz ihtiyacına ayrılacaktır. Gerek duyulması halinde bu oranları düzenlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Sorular 3, 4:

- Mevcut 6326 Sayılı Petrol Kanunu'nda TPAO'ya verilen Devlet adına petrol arama ve üretim faaliyetlerinde bulunma hakkını düzenleyen "Petrol ile ilgili; müsaade, arama ruhsatnamesi ve işletme ruhsatnamesi alma hakkı Devlet adına, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na (TPAO) aittir" hükmüne Türk Petrol Kanunu Tasarısı'nda neden yer verilmemiştir?
- TPAO'nun devlet adına kullandığı bazı hak ve ayrıcalıkların kaldırılması ile 19 Mart 2013 tarihinde yaptığınız "TPAO'nun THY modeli özelleştirilebileceği" yönlü açıklamanız, önümüzdeki dönemde TPAO'nun özelleştirilmesinin gündeme getirileceğini göstermektedir. Bu açıklamanız, 2 Kasım 2012 tarihinde yaptığınız "BOTAŞ'IN ve TPAO'nun özelleştirilmesi söz konusu değil. Böyle bir başlığımız yok" şeklindeki açıklamanız ile çelişmektedir. TPAO'nun özelleştirilmesi Bakanlığınızın gündeminde midir?

Cevaplar 3, 4:

Mülga 6326 sayılı Petrol Kanunu'nun ilk halinde söz konusu hüküm yer almamaktaydı. Ancak, 1972 tarihinde hazırlanan Petrol Reformu Kanunu ile yapılan değişiklik sonucunda söz konusu ibareye Mülga 6326 sayılı Kanunda yer verilmiştir. Şu andaki durum itibarı ile TPAO, yurt içindeki faaliyetlerinde üstlendiği projelerde, uluslararası şirketlerle rekabet edebilecek düzeyde kendini ispatlamış bilgi, tecrübe ve personel alt yapısına sahiptir. 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu, TPAO'nun teşkilat ve görevlerini düzenleyen bir kanun olmayıp sektörde faaliyet gösteren tüm şirketler için hazırlanmış şeffaf, eşitlikçi ve rekabetçi bir kanun olduğundan böyle bir ibarenin Kanun'da yer almasına ihtiyaç duyulmamıştır.

TPAO'nun özelleştirilmesi Bakanlığımız gündeminde yer almamakla birlikte milli menfaatlerimiz çerçevesinde görev, yetki ve sorumluluk alanımızdaki bütün konular ayrıntılı olarak değerlendirilmektedir.